

[O. Mathiasen.]

handlinger om lignende sager. Disciplin er et noget vidt begreb, som jeg ikke skal komme nærmere ind på, men jeg tror, jeg tør sige, at de nægttere, der befinder sig i lejrene, og de, der kommer i lejrene i fremtiden, i høj grad vil være villige til at underkaste sig den samme disciplin, som enhver må underkaste sig, der arbejder på en arbejdsplads, hvor man ellers har en fornuftig leder. Jeg har den opfattelse, at der i de senere år ikke har været nogen som helst vanskeligheder af den art.

Hvad angår problemet med militærnægternes samvittighedsgrunde, mener også jeg at der skal lægges vægt herpå; men nu er samvittighed jo et meget vanskeligt begreb at definere, især når man skal se på, hvordan man, om jeg så må sige, skal bruge sin samvittighed i det praktiske samfundsliv. Jeg mener ikke, det må være sådan, at der med samvittighedsgrunde kun tænkes på f. eks. religiøse grunde, at kun sådanne skal give ret til overførelse til civilt statsarbejde. Jeg har den opfattelse, at man, hvis man har den opfattelse, at man ikke kan gøre militærtjeneste, ikke kan gøre krigstjeneste, fordi man mener, at militær- og krigstjeneste er uforeneligt med de menneskelige idealer, som der f. eks. er givet udtryk for i menneskerettighedernes erklæring, så må det være tilstrækkeligt; en sådan samvittighedsgrund må kunne anerkendes. Jeg kan godt sige rent ud, at hvis man ikke mener at kunne udføre sådant arbejde af det, man kalder politiske grunde, må det også kunne anerkendes som en samvittighedsgrund.

I øvrigt skal jeg ikke sige mere nu. Jeg vil dog gerne gentage min tak til den højtærede indenrigsminister, fordi han er villig til at se på spørgsmålet. Jeg håber meget stærkt, at der denne gang må fremkomme et resultat. Der har ved tidligere lejligheder være fremsat mange forslag af lignende art, stillet mange forespørgsler, mange spørgsmål o. s. v., men der er, så vidt jeg kan se, ikke sket ret meget endnu i militærnægterlejrene. Forholdene er omtrent de samme, som de var i 1917. Nu synes jeg, vi burde blive enige om at få gennemført forbedringer til gavn for nægterne og til ære for det demokrati, som vi alle her i vort land sætter så højt.

Niels Matthiasen: Man kan jo ikke sige, at den sag, vi diskuterer i dag, har nyhedens interesse. Det er knap 3 måneder siden, det ærede medlem fru Else-Merete Ross stillede spørgsmål til den højtærede indenrigsminister i forbindelse med værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, og ved den lejlighed gav den højtærede minister en række oplysninger, der klart belyste de til dette spørgsmål knyttede forhold. Alligevel er der altså nu fremsat et lovforslag af en række af de ærede medlemmer af socialistisk folkeparti, som med forslaget tager sigte på en række ændringer i den gældende lov.

På baggrund af den højtærede indenrigsministers oplysninger også her i dag må man undskylde, at jeg nærmest føler trang til at karakterisere dette lovforslag som et paradeforslag uden forbindelse med virkeligheden, et forslag, som alene synes at skulle tjene mere snævre politiske formål.

Man vedtog i 1917 den første lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, og de grundliggende principper i denne lov gælder fortsat. Der har ingen tvivl været, og der vil, tror jeg, fortsat heller ikke være nogen tvivl i det høje ting om, at værnepligtige, der ud fra en ærlig religiøs overbevisning eller ud fra andre, dybt personlige samvittighedsgrunde ikke ønsker at forrette militærtjeneste, må kunne fritages herfor. Der bør imidlertid lige så lidt være tvivl om, at de muligheder, der findes for fritagelse for militærtjeneste i den gældende lovgivning, ikke må friste til misbrug eller friste til at vælge civilt arbejde fremfor den militære tjeneste for derved at opnå en fortrinsstilling f. eks. i form af en kortere tjenestetid. Forudsætningen for, at civilt arbejde kan erstatte den militære tjeneste, må være et lighedsprincip, der betyder, at de, som ønsker fritagelse, må behandles nøjagtig som andre værnepligtige, når undtages den væbnede tjeneste og tjenestetiden.

Netop for at undgå fristelser i forbindelse med tjenestetidens længde har flertallet i det høje ting ment, at tjenestetiden for civilt arbejde måtte være længere end for almindelig værnepligt. Man har fastsat denne tjenestetid til 6 måneder mere end den militære værnepligt.

Af det foreliggende forslag fremgår også, at de ærede forslagsstillere fra socialistisk folkeparti er enige i dette princip, idet de